

Zbirka orodij za spreminjanje mest

Priročnik organizacij Wir machen Wien, Changing Cities & Prostoroz

Zbirka orodij za spreminjanje mest

Priročnik organizacij Wir machen Wien, Changing Cities & Prostoroz

Wir machen Wien, Changing Cities & Prostoroz

Fricka Lindemann, etc.

Wir machen Wien

O nas

Priročnik organizacij Wir machen Wien^a, Changing Cities^b in Prostoroz^c iz projekta Erasmus+ Zbirka orodij za spreminjanje mest.

Vsebine sta pripravila Fricka Lindemann in [nadaljnji sodelujoči], oblikovanje priročnika pa Bernhard Hayden.

Licenca

CC BY 4.0 Wir machen Wien, Changing Cities & Prostoroz

Če ni navedeno drugače, so vsebine tega priročnika licencirane pod licenco Creative Commons CC BY 4.0^d Wir machen Wien, Changing Cities & Prostoroz. Vsebine lahko delite in priredate, če navedete avtorje.

Viri slik

- Bellermannkiezblock Berlin-Mitte: fotografija BA SGA Mitte, L. Fritsche.
- Supergrätzl Favoriten: fotografija Wir machen Wien 2026.
- Lendplatz Gradec: fotografija mesta Gradec, Simon Gostentschnigg.
- Skupine orodij iz Tactical Urbanism Guide: Street Plans.
- TikTak Galilei, Galileigasse Dunaj: fotografija Tim Dornaus.
- Posnetek zaslona orodja LTN: A/B Street LTN Tool.

Obvestilo Erasmus+

Sofinancira Evropska unija

Serija delavnic je nastala v okviru sodelovanja, financiranega iz programa Erasmus+. Izražena stališča in mnenja so stališča in mnenja posameznih avtorjev ter ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo.

a <https://wirmachen.wien>

b <https://changing-cities.org>

c <https://www.prostoroz.org>

d <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Vsebina

Naslovnica	1
Naslovna stran	2
O nas	3
Vsebina	4
Glosar	5
1. Zakaj ta zbirka orodij?	7
2. Kako začeti s superbloki	9
3. Taktični urbanizem in oblikovanje ulic	13
4. Mobilizacija in strategije sprememb	17
5. Spremljanje: pokažimo učinek	20
6. Delovni načrt in viri	23

Glosar

Ta glosar po abecedi razlaga ključne pojme zbirke orodij. Pomaga brati poglavja 1 do 6 brez predznanja.

Mejnik

Viden vmesni cilj, ki daje kampanji napredek in usmeritev.

Mobilizacija

Delo, s katerim ljudje razumejo, zakaj sodelujejo, in so pripravljeni skupaj ukrepati.

Modalni filter

Ovira, kot so stebriček, sadilni obroč ali betonski element, ki ustavi tranzitni promet, dostopnemu in dostavnemu prometu pa omogoči prehod.

Oblikovanje ulic

Skupno oblikovanje ulic s preprostimi moduli, kot so načrt ulice, transparent ali vizualizacija dreves.

Okno priložnosti

Ugodni trenutek za spremembo, na primer volitve, medijska pozornost ali politična odločitev.

Postavljanje teme na dnevni red

Taktika, s katero temo naredimo javno vidno, na primer z akcijo, peticijo ali medijsko sliko.

Kiezblock

Berlinska različica superbloka, ki močno temelji na lokalnih pobudah.

Soseska z malo prometa

Cenejša oblika umirjanja prometa z malo tranzitnega prometa, o kateri razpravljajo kot o dunajski različici.

Spremljanje

Sistematično opazovanje in dokumentiranje prometa, rabe, podpore in političnega napredka.

Superblok

Območje, kjer je tranzitni promet sistematično prekinjen, da se ulice v notranjosti lahko uporabljajo varneje in bolj raznoliko.

Taktični urbanizem

Začasni, poceni posegi v mestni prostor, s katerimi preizkušamo spremembe in jih pokažemo.

Teorija sprememb

Predpostavka o tem, kako nastajajo družbene in politične spremembe, ki pomaga zavestno izbirati taktike.

Tranzitni promet

Promet, ki območje le prečka, ne da bi imel v njem cilj ali izvor.

Uokvirjanje

Poimenovanje in pripoved problema ter njegove rešitve tako, da ju razumemo na nov način.

Zgodba

Zgodba angažiranja, ki jasno pove cilj, priložnost, zavezništva in želeno spremembo.

1. Zakaj ta zbirka orodij?

»Zbirka orodij za spreminjanje mest« je namenjena ljudem, ki želijo svojo sosesko narediti varnejšo, bolj zeleno, vključujočo in odpornejšo na podnebne spremembe ter za to potrebujejo konkretna orodja. Povezuje izkušnje z Dunaja, iz Berlina in Ljubljane [od x, y in z, ki prispevajo to in to].

Ta priročnik je za vse, ki se sprašujete:

Kako lahko naše mesto naredimo bolj prijazno za življenje?

Vsa naslednja poglavja pomagajo korak za korakom odgovoriti na to vprašanje.

Kako uporabljati ta priročnik

Če ste že sredi pobude, ne berite vsega po vrsti. Začnite s poglavjem, ki ustreza vaši naslednji odločitvi: določitev območja, načrtovanje prve akcije, pridobivanje zaveznikov ali dokazovanje učinkov.

Kaj ponuja ta priročnik

Kot bistveni del zbirke orodij za spreminjanje mest priročnik povzema...

- Kako superbloki delujejo kot načrtovalski koncept, s katerim lahko svojo sosesko narediš varnejšo, bolj zeleno in prijaznejšo ljudem (poglavje x)
- Kako lahko akcije in intervencije pokažejo zamisli za boljše mesto (poglavje x)
- Kako lahko z orodji za oblikovanje ulic v soseski razvijamo zamisli za boljše ureditev
- Kako lahko s taktičnim urbanizmom te zamisli uresničimo z malo truda in stroškov
- Kako različna [orodja za spremljanje] zagotavljajo merljive argumente za preureditev
- In kaj je potrebno, da za svojo pobudo navdušiš čim več ljudi in jih spodbudiš k dejavnemu sodelovanju.

Tri delavnice

[Cilji in nameni TCC]

Serijo so sestavljala tri srečanja v Ljubljani, Berlinu in na spletu:

- **Superbloki in igrive intervencije**, 21. marca 2026: Kako nastajajo lokalne pobude, kako delujejo superbloki oziroma berlinski Kiezblocks in kako igrive akcije pritegnejo pozornost.
- **Taktični urbanizem in oblikovanje ulic**, 9. maja 2026: Kakočasni, poceni posegi pokažejo drugačne možnosti uporabe uličnega prostora in kako skupine skupaj razvijajo predloge uličnih ureditev.

- **Mobilizacija in orodja za spremljanje**, 30. maja 2026: Kako pobude pridobivajo podpornike, spremljajo napredek in svoje kampanje strukturirajo s cilji, mejniki in razdelitvijo nalog.

2. Kako začeti s superbloki

Superbloki zmanjšujejo tranzitni promet in ustvarjajo prostor za zadrževanje, hojo, kolesarjenje, ozelenitev in sosedsko življenje. Barcelona je koncept uveljavila mednarodno; Berlin je s Kiezblocks razvil različico, ki močno temelji na lokalnih pobudah; Dunaj ima kakovostno izvedbo v projektu Supergrätzl Favoriten in zdaj razpravlja o cenejših »soseskah z malo prometa«.

Bellermannkiezblock v Berlin-Mitte. Fotografija: BA SGA Mitte, L. Fritsche.

Kaj se spremeni

Superblok ni zgolj posamezen kos urbane opreme ali projekt ozelenitve. Ključni vzvod je organizacija prometa:

- Tranzitni promet preprečujejo modalni filtri, enosmerne ulice, stebrički ali drugi ukrepi.
- Dostopni in dostavni promet ostajata mogoča, vendar potekata počasneje in pod neposrednejšim nadzorom.
- Površine v notranjosti postanejo uporabne za zadrževanje, poti v šolo, majhne odprte prostore, drevesa, sedišča in varna križišča.

Vprašanje	Logika superbloka	Posamezni ukrep
Promet	Tranzitni promet se na območju sistematično prekine	Izboljša se eno križišče, pločnik ali odsek
Pridobljeni prostor	Več ulic skupaj postane na novo uporabnih	En konkreten kraj postane varnejši ali prijetnejši
Sodelovanje	Soseska, šole, podjetja in četrt potrebujejo skupno vizijo	Prizadete skupine je mogoče ciljno vključiti

Supergrätzl Favoriten: stebrički, ponovno uporabljeni betonski sadilni obroči kot prometni filtri in nova drevesa. Fotografija: Wir machen Wien 2026.

Kaj se lahko naučimo od Berlina

Changing Cities kaže, da pobude za superbloke na začetku ne potrebujejo popolnega načrta. Pomembno je, da lokalna skupina postane vidna in dolgoročno ohrani zmožnost ukrepanja. Berlinske pobude Kiezblock uporabljajo priročnike, svetovanje, štetje prometa, pogovore s podjetniki, preverjanje dejstev in zamisli za akcije.

Dunajska različica tega pristopa je: ne čakajte na dokončan celovit načrt, temveč opredelite jasno območje, razumljiv problem in prve zaveznike.

Ne čakajte na dokončan celovit načrt: jasno območje, dokumentiran problem in prvi lokalni zavezniki zadoščajo za začetek.

Začetek v sedmih korakih

1. Določite območje: Izberite sosesko, v kateri lahko jasno opredelite tranzitni promet, poti v šolo, vročino, manjkajoča drevesa ali nevarna križišča.
2. Dokazite problem: Dokumentirajte opažanja, fotografije, konfliktne točke in po možnosti štetje prometa.
3. Oblikujte osrednjo ekipo: Določite vloge za raziskovanje, stike s sosedstvom, družbena omrežja, stike s četrtjo in akcije.
4. Cilj izrazite preprosto: Na primer »brez tranzitnega prometa okoli šole« ali »varne poti in več prostora za zadrževanje v notranjosti soseske«.
5. Pripravite prvo skico: Uporabite osnovni zemljevid in preverite, kje bi bili mogoči modalni filtri, enosmerne ulice ali prostori za zadrževanje.
6. Gradite zavezništva: Nagovorite stanovalce, starše, šole, lokalna društva, trgovine in četrtne politike.
7. Javno predstavite zahtevo: Uporabite akcije, delo z mediji, peticije, predloge četrtnim organom ali odprta pisma, odvisno od političnih priložnosti.

Igrive intervencije

Igrive intervencije pokažejo, kako drugače bi lahko uporabljali ulico. Sodelovanje je lahko preprosto: kreda, premična sedišča,časne igre, ozelenitev, informacijske stojnice, ulični piknik ali vizualizacija s transparenti.

Pomembno je, da akcija ni le videti prijetna, temveč jasno izraža zahtevo: Kateri problem pokaže? Katere rešitev nakaže? Kdo naj nato ukrepa?

Quiz: Kaj sodi k dobremu začetku pobude za superblok?

1. Jasno določeno območje
2. Dokumentiran problem
3. Dokončan uradni celovit načrt
4. Prvi lokalni zavezniki

Pravilni odgovori: 1, 2, 4

Gradiva

- Wir machen Wien: Kako začeti pobude za superbloke^a
- Changing Cities: Kako do superbloka^b
- Wir machen Wien in Radlobby Wien: Superbloki za Dunaj^c
- Wir machen Wien: Igrive intervencije^d
- Radlobby in Geht-doch: Osnovni zemljevid za superbloke^e

Video

Javna stran delavnic omenja posnetke serije, vendar v pregledanem gradivu za to delavnico ni bilo preverljive povezave na YouTube. Povezavo dodajte sem, ko bo posnetek objavljen ali interno odobren za objavo.

a <https://wirmachen.wien/how-to/how-to-superblock-initiativen-starten/>

b <https://changing-cities.org/wp-content/uploads/2024/07/How-to-Superblock-Changing-Cities.pdf>

c https://wirmachen.wien/wp-content/uploads/2026/04/WmW_und_Radlobby_Superblock_Workshop_20260321.pdf

d <https://wirmachen.wien/wp-content/uploads/2026/04/WmW-Spielerische-Interventionen-WS20260321.pdf>

e <https://www.radlobby.at/superblock-grundkarte>

3. Taktični urbanizem in oblikovanje ulic

Taktični urbanizem pomeni poceni, začasne posege v mestni prostor, s katerimi lahko spremembe preizkusimo, jih pokažemo in politično pospešimo. Na Dunaju je to pomembno, ker mestna oblast razmišlja o taktičnem urbanizmu in »soseskah z malo prometa« kot cenejših oblikah umirjanja prometa.

Lendplatz v Gradcu kot primer prometno umirjenih območij srečevanja z barvnimi oznakami. Fotografija: mesto Gradec, Simon Gostentschnigg.

Osnovna načela

Taktični urbanizem deluje posebej dobro, kadar je izpolnjenih pet pogojev:

- Ukrep je lokalno zasidran in rešuje konkreten problem.
- Izvedljiv je v kratkem času in z majhnim tveganjem.
- V malem pokaže dolgoročno spremembo.
- Gradi odnose med sosesko, pobudami, upravo in politiko.
- Ustvarja uporabne izkušnje: Kaj deluje, kaj je treba prilagoditi in kdo uporablja prostor?

Preverite pred vsako akcijo

Ali lahko mimoidoči v eni minuti prepozna, kateri problem akcija pokaže in katero boljšo rabo predlaga?

Šest orodij

Tactical Urbanism Guide in gradiva Wir machen Wien navajajo šest preprostih skupin orodij:

- Ovire, kot so stebrički, betonski elementi ali sadilni obroči
- Ozelenitev in zasaditve
- Urbana oprema
- Oblikovanje površin z barvo
- Oznake in signalizacija
- Dogodki

Kakovost ni v samem predmetu, temveč v ustrezni uporabi: pobarvana površina je dobra le, če spremeni vedenje, olajša orientacijo ali prepričljivo predstavi novo rabo.

Skupine orodij po priročniku Tactical Urbanism Guide organizacije Street Plans. Vir: Street Plans.

Dunajska stvarnost

Dunaj je močno reguliran. Predlagane rabe javnega prostora je treba preveriti in odobriti, zlasti pri pristojnih mestnih oddelkih, kot je MA 46 za organizacijo prometa in tehnične prometne zadeve.¹ Pobude od spodaj zato potrebujejo ustrezno dovoljenje, sodelovanje s četrtjo ali mestom oziroma obliko akcije, ki je načrtovana skladno s pravom.

¹ Pristojnosti se lahko glede na ukrep razlikujejo. Zgodnje usklajevanje s četrtjo in upravo prepreči, da bi dobra zamisel propadla zaradi formalnih vprašanj.

TikTak Galilei v Galileigasse na Dunaju. Fotografija: Tim Dornaus.

Oblikovanje ulic kot skupinsko orodje

Wir machen Wien uporablja delavnice oblikovanja ulic, da nezadovoljstvo pretvori v konkretne prostorske predstave. Module je mogoče uporabiti samostojno ali v kombinaciji:

- **Street Design Tisch:** Načrt ulice predelamo s papirjem, škarjami in pisali. Skupina razpravlja o rabah, potrebah po prostoru in različicah.
- **Street Banner:** Širino ulice vidno razdelimo, da pokažemo, koliko prostora bi lahko namenili hoji, kolesarjenju, zelenju ali zadrževanju.
- **Tree Love Set:** Premične vizualizacije dreves pokažejo, kje potrebujemo senco in ozelenitev.
- **Leiwander Straßen Radar:** Preprost popisni list pokaže kakovost življenja, varnost in potrebo po ukrepanju.
- **Street Shit Bingo:** Sprehod izostri pogled za ovire, nevarnosti in nesmiselno porazdelitev uličnega prostora.

Potek lokalne delavnice

1. Izberite ulico ali križišče.
2. Zberite probleme: vročina, hrup, širina pločnika, prehodi, pritisk parkiranja, konflikti, manjkajoča sedišča ali zelene površine.
3. Izmerite prostor ali njegove mere razberite iz načrtov.

4. Pripravite različice: minimalno, drzno in dolgoročno.
5. Določite takojšnji ukrep: Katera začasna akcija najbolj pokaže zamisel?
6. Razjasnite vprašanja dovoljenj in zaveznikov.
7. Po akciji dokumentirajte: fotografije, izjave, uporabo, medijski odziv in politične reakcije.

Video

Video: Prostorž Ljubljana: Javni prostor je skupni prostor. Prispevek delavnice v okviru zbirke orodij za spreminjanje mest.^a

Gradiva

- Wir machen Wien: Kako uporabljati taktični urbanizem na Dunaju^b
- Wir machen Wien: Delavnica oblikovanja ulic^c
- Wir machen Wien: Predstavitev taktičnega urbanizma^d
- Remake Streets Wien: Kako lahko barvne oznake spremenijo vedenje^e
- Wir machen Wien: Delavnice oblikovanja ulic^f
- Street Plans: Tactical Urbanism Guide^g

a <https://www.youtube.com/watch?v=87JUbbq48r8>

b <https://wirmachen.wien/how-to/how-to-tactical-urbanism-für-wien/>

c <https://wirmachen.wien/blog/street-design-workshop-mit-wirmachenwien/>

d https://wirmachen.wien/wp-content/uploads/2026/05/Tactical_Urbanism_WirMachenWien_20260509.pdf

e https://wirmachen.wien/wp-content/uploads/2026/05/Remake_Streets_Wien_Sylvia_Kostenzer_6MB.pdf

f https://wirmachen.wien/wp-content/uploads/2026/05/Street_Workshops_WirMachenWien_20260509.pdf

g <https://tacticalurbanismguide.com/>

4. Mobilizacija in strategije sprememb

Mobilizacija je več kot doseg. Pobuda mora razumeti, zakaj ljudje sodelujejo, kakšno zgodbo o spremembah pripoveduje in na katerih predpostavkah temelji njena strategija.

Mobilizacija ni le vprašanje, koliko ljudi nekaj vidi, temveč zakaj so pripravljeni skupaj ukrepati.

Lastna zgodba

Zgodba o angažiranju odgovarja na štiri vprašanja:

- Za kaj se zavzemamo?
- Zakaj je prav zdaj primeren trenutek?
- S kom lahko skupaj gradimo moč?
- Katera sprememba naj bo posledica našega pritiska?

Wir machen Wien kot primer opisuje kampanjo Platz für Wien: številni podpisi, močan medijski odziv in dunajske volitve leta 2020 naj bi ustvarili politični pritisk za drugačno prometno politiko. Lokalna pobuda lahko začne v manjšem obsegu, vendar potrebuje enako jasnost.

Teorije sprememb

Teorije sprememb so predpostavke o tem, kako nastajajo družbene in politične spremembe. Pomagajo zavestno izbirati taktike, namesto da preprosto poskušamo vse hkrati.

Za lokalne mestne pobude so posebej koristni trije pogledi:

- **Veliki premiki:** Sprememba nastane, ko problem na novo opredelimo, se pojavijo novi akterji in medijska pozornost odpre priložnost.
- **Delovanje od spodaj:** Ljudje s skupnim delovanjem gradijo moč, tudi brez institucionalnega položaja.
- **Oblikovanje skupine:** Skupne vrednote, identiteta in norme ohranjajo zmožnost skupine za ukrepanje in njeno prepoznavnost.

Elementi delovanja

Iz teorij lahko izpeljemo konkretne možnosti:

- Postavljati teme na dnevni red
- Pridobiti ugledne podpornike
- Pritegniti medijsko zanimanje
- Izkoristiti okno priložnosti

- Vplivati na odločevalce
- Sklepati zaveznitva
- Na novo uokviriti vprašanja
- Pokazati družbene norme
- Krepiti zmogljivosti
- Sporočati znane vrednote

Ni vse primerno za vsako pobudo. Majhna skupina naj raje dosledno uporablja dva ali tri ustrezne vzvode kot deset le napol.

Če predvsem potrebujete ...	Potem bolj ustreza ...	Primer
Pozornost	Postavljanje teme na dnevni red	Medijska slika, peticija, vidna akcija
Graditi lokalno moč	Delovanje od spodaj	Pogovori na domu, srečanja, razdelitev vlog
Stabilizirati skupino	Oblikovanje skupine	Razjasnitev vrednot, rituali, skupni jezik

Struktura kampanje

Za začetek zadošča preprosta struktura kampanje:

1. Cilj: Kaj naj bo drugače in do kdaj?
2. Točka odločanja: Kdo lahko to odobri ali prepreči?
3. Ciljne skupine: Koga moramo aktivirati, prepričati ali nanj pritisniti?
4. Mejniki: Kateri vidni vmesni cilji kažejo napredek?
5. Naloge: Kdo prevzame raziskovanje, nagovarjanje ljudi, akcije, dokumentiranje, medije in pogovore s politiki?
6. Ritem: Kdaj se skupina sestaja, kdaj javno komunicira in kdaj vrednoti svoje delo?

Quiz: Katera vprašanja sodijo v preprosto strukturo kampanje?

1. Kaj naj bo drugače in do kdaj?
2. Kdo lahko to odobri ali prepreči?
3. Kako se izognemo vsaki javni vidnosti?
4. Kateri vmesni cilji kažejo napredek?

Pravilni odgovori: 1, 2, 4

Video

Video: Wir machen Wien: Teorije sprememb, predavanje Sebastiana Raha in Aleca Hagerja.^a

Gradiva

- Wir machen Wien: Kako razvijati strategije sprememb^b
- Wir machen Wien: Vodnik po teorijah sprememb^c
- Evaluation Innovation: Pathways for Change^d

a <https://www.youtube.com/watch?v=jEd4UIxHigw>

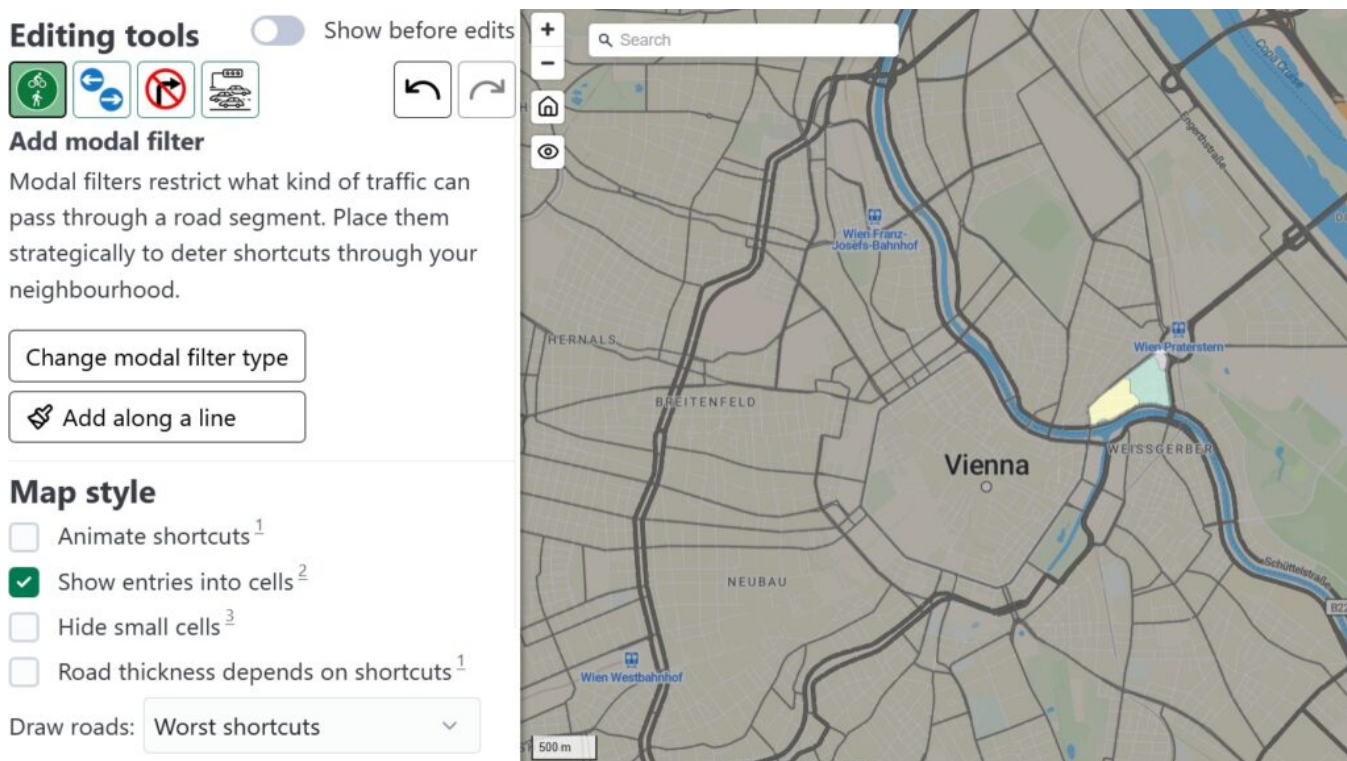
b <https://wirmachen.wien/how-to/how-to-an-strategien-des-wandels-arbeiten/>

c <https://wirmachen.wien/wp-content/uploads/2026/03/Leitfaden-WirMachenWien-Theories-of-Change.pdf>

d <https://www.evaluationinnovation.org/wp-content/uploads/2013/11/Pathways-for-Change.pdf>

5. Spremljanje: pokažimo učinek

Spremljanje pomeni dokumentiranje napredka in učinkov, da se lahko pobuda uči, komunicira in politično argumentira. Ni nujno zapleteno. Ključno je, da pred akcijo določimo, kaj bomo opazovali.

Orodje LTN pomaga preizkusiti prometne filtre in preusmeritve v scenariju soseske. Vir: A/B Street LTN Tool.

Kaj lahko merimo

Za superbloke, taktični urbanizem in oblikovanje ulic so primerni preprosti kazalniki:

- Obseg prometa: Koliko avtomobilov, koles in pešcev uporablja odsek?
- Hitrost in konflikti: Kje se vozi prehitro in kje nastajajo nevarne situacije?
- Zadrževanje: Ali se ljudje ustavljajo, sedijo, se otroci igrajo, nastajajo pogovori?
- Podnebje in udobje: Ali so prisotni senca, toplotni otoki, zelenje, pitna voda in zmanjšanje hrupa?
- Podpora: Koliko ljudi se podpiše, pride na srečanja, deli vsebine ali ponudi pomoč?
- Politični napredek: Kateri predlogi, pogovori, zaveze ali upravna preverjanja potekajo?

Kazalnik	Preprosta metoda	Dobra oblika rezultata
Tranzitni promet	Štetje v dveh stalnih časovnih oknih	Številka, fotografija, zemljevid
Kakovost zadrževanja	Opazovanje na terenu	Kratke opombe in izjave
Vročina in udobje	Karta senc, fotografske točke, primerjava temperature	Par fotografij pred posegom in po njem
Podpora	Pogovori, podpisi, srečanja	Seznam z vlogami in stiki

Minimalni načrt spremljanja

1. Dokumentirajte izhodiščno stanje: fotografije, zemljevid, kratek opis problema in prvo štetje.
2. Določite ciljno vrednost: na primer manj tranzitnega prometa, več varnih prehodov ali več podpornikov.
3. Določite metodo: štetje prometa, sprehod, intervju, ulični radar, fotografije pred posegom in po njem ali spremljanje medijev.
4. Določite odgovorne: ena oseba usklajuje podatke, druga fotografije, tretja izjave in stike.
5. Pripravite rezultate: Pogosto zadošča ena stran: problem, metoda, najpomembnejše številke, fotografije in zahteva.
6. Učite se: Kaj je treba prilagoditi pri zahtevi, akciji ali gradnji zavezništva?

Spremljanje kot mobilizacija

Spremljanje je lahko samo po sebi akcija. Štetje prometa na ulici spodbuja pogovor. Sprehod s sosedi skupaj pokaže probleme. Zemljevid nevarnih mest lahko pritegne nove podpornike.

Začnite z malim

Zanesljivo spremljanje ni nujno znanstveno popolno. Za začetek pogosto zadošča ponovljiva metoda: isti kraj, isti čas, isto opazovalno vprašanje.

Orodja iz serije

- Štetje prometa po vzoru Changing Cities
- Vodniki za pogovore s podjetniki in lokalnimi akterji
- Leiwander Straßen Radar za hitro oceno na terenu
- Osnovni zemljevid za superbloke in orodje LTN za prostorske scenarije
- Dokumentiranje stanja pred akcijami taktičnega urbanizma in po njih

Video

Napoved delavnic za tretje srečanje navaja mobilizacijo in orodja za spremljanje. V javno dostopnem gradivu ni bilo preverljive videopovezave. Povezavo dodajte sem, ko bo posnetek objavljen ali interno odobren za objavo.

6. Delovni načrt in viri

To poglavje povzema zbirko orodij v obliki delovnega načrta. Uporabite ga lahko kot kontrolni seznam za novo ali obstoječo sosedsko pobudo.

30-dnevni začetni načrt

1. teden: Problem in območje

- Določite območje in ga označite na zemljevidu.
- Oblikujte tri glavne probleme.
- Zberite fotografije, prva opazanja in obstoječe načrte.
- Določite osrednjo ekipo in komunikacijski kanal.

2. teden: Strategija in cilj

- Svojo zgodbo napišite v petih stavkih.
- Odločite se, ali bo poudarek na superbloku, taktičnem urbanizmu, oblikovanju ulic ali mobilizaciji.
- Navedite odločevalce in potencialne zaveznike.
- Določite prvo zahtevo in naslednji mejnik.

3. teden: Vidnost

- Načrtujte manjšo javno akcijo.
- Organizirajte sprehod, štetje ali srečanje za oblikovanje ulic.
- Pogovorite se s stanovalci, šolo, trgovinami ali društvi.
- Pripravite gradiva za družbena omrežja in lokalne medije.

4. teden: Vrednotenje in naslednja točka pritiska

- Povzemite rezultate.
- Izostrite zahtevo.
- Ciljno nagovorite četrtne politike, upravo ali medije.
- Določite naslednji termin in naloge do takrat.

Vodilno načelo

Dobre pobude povezujejo štiri stvari: jasno zahtevo, vidno lokalno skupino, prepričljivo prostorsko rešitev in dokaze, da je sprememba potrebna in izvedljiva.

Zadnje preverjanje pred naslednjim korakom

Naslednje sporočilo oblikujte tako, da vsebuje vse štiri elemente: zahtevo, skupino, rešitev in dokaz. Če kateri manjka, bo zgodba za zunanje manj razumljiva.

Quiz: Kaj odlikuje dobro pobudo?

1. Odmevna akcija z velikim dosegom
2. Jasna zahteva, ki jo nosi vidna lokalna skupina, s prepričljivo prostorsko rešitvijo in dokazi, da je sprememba potrebna in izvedljiva
3. Podroben, uradno potrjen celovit načrt
4. Velik proračun za profesionalna gradiva kampanje

Pravilni odgovori: 2

Ključni viri

- Zbirka orodij za spreminjanje mest: tri delavnice^a
- Kako začeti pobude za superbloke^b
- Kako uporabljati taktični urbanizem na Dunaju^c
- Kako razvijati strategije sprememb^d
- Delavnica oblikovanja ulic z Wir machen Wien^e
- Changing Cities^f
- Kiezblocks^g
- Prostoroz^h
- Tactical Urbanism Guideⁱ
- Orodje LTN za soseske z malo prometa^j

a <https://wirmachen.wien/blog/von-berlin-und-ljubljana-lernen-drei-neue-workshops/>

b <https://wirmachen.wien/how-to/how-to-superblock-initiativen-starten/>

c <https://wirmachen.wien/how-to/how-to-tactical-urbanism-für-wien/>

d <https://wirmachen.wien/how-to/how-to-an-strategien-des-wandels-arbeiten/>

e <https://wirmachen.wien/blog/street-design-workshop-mit-wirmachenwien/>

f <https://changing-cities.org/>

g <https://www.kiezblocks.de/>

h <https://prostoroz.org/>

i <https://tacticalurbanismguide.com/>

j <https://a-b-street.github.io/ltn/>